

מכרזי זוטא

1. כללי

בפקודת העיריות נקבע כי לא תתקשר העירייה בחוזה להעברת מקרקעין או טובין, להזמנת טובין או לביצוע עבודה אלא על פי מכרז פומבי בהתאם לתקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח - 1987.¹

בתקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח-1987 לפי עדכון הסכומים המתואמים, בהתאם לקבוע בסעיף 2 לתקנות, (ראה להלן) נקבע בסעיף 8 כי העירייה רשאית להתקשר בחוזה להזמנת טובין או לביצוע עבודה שערכו הכספי² ללא מע"מ, עולה על 120,500 ₪ אולם אינו עולה על 588,600 ₪ במכרז שאינו פומבי אלא מכרז זוטא.³

בסעיף 8 לתקנות העיריות (מכרזים) נקבע, כאמור, לגבי מכרזי זוטא כי אם ערכו של החוזה המוצע עולה על 120,500 ₪, אולם אינו עולה על 294,300 ₪ תימסר הודעה עליו ל-4 ספקים או קבלנים, לפי העניין.

כן נקבע כאמור, כי אם ערכו של החוזה המוצע עולה על 294,300 ₪, אולם אינו עולה על 588,600 ₪, תימסר הודעה ל-6 ספקים/קבלנים, לפחות.

בסעיף 5 לתקנות העיריות (מכרזים) נקבע לגבי פיצול חוזים כי: "עמדה עירייה להתקשר בזמן אחד במספר חוזים להזמנת אותם טובין או לביצוע עבודות המהוות למעשה עבודה שלמה אחת, יראו את כל אותם חוזים כאילו היו - לענין תקנות אלה - חוזה אחד."

לפיכך, יש לנהוג בחוזים אלה כחוזה אחד ויש לנהוג לגביהם על פי הסכומים המתחייבים המתעדכנים לפי הקבוע בתקנה 2, שהוזכרה לעיל.

¹ סעיפי התקנות הרלבנטיות למכרזי זוטא בנוסח מעודכן - ראה בנספח א'

² עפ"י המדד שפורסם ביום 15.10.07 לפי פרסום חוזר מנכ"ל משרד הפנים ולפי פרסום בחוזר מנכ"ל מ.ש.מ. מפברואר 2008.

³ מכרז זוטא אינו בר פרסום אלא העירייה פונה לקבלנים ו/או ספקים מתוך רשימת ספקים המנוהלת על ידה.

בנוהל עיריית כפר סבא (ISO 9001) מתאריך 1.1.2002 מספר 3.04.1

"רכש - מכרזים והערכת ספקים" מפורט התהליך לפיו - מחלקה/אגף

המעוניינים בפרסום מכרז יגישו דרישה לפרסום מכרז זוטא על גבי טופס דרישה למכרז בו יצוינו כל פרטי המכרז. בפרק הגדרות של נוהל זה נקבע כי לגבי מכרז זוטא קיימות תקנות המגדירות את אופן הטיפול בהתקשרויות עם ספקים/קבלנים, בסכומים המתפרסמים מעת לעת, בכפוף לתקנות העיריות (מכרזים) (ראה להלן).

במסגרת תוכנית העבודה השנתית של מבקר העירייה, נערכה ביקורת בנושא ניהול ספר הספקים של העירייה והתקשרויות העירייה במכרזי זוטא בשנים 2008 - 2007.

2. ניהול מכרזי זוטא

מחלקת רכש, אספקה ומכרזים מנהלת ומרכזת את מכרזי הזוטא של העירייה, על פי הפרקים הרלבנטיים בנהלי עיריית כפר סבא (ISO 9001), מתאריך 1.1.2002 ועל סמך הוראות החוק הקבועות בפקודת העיריות ובתקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח - 1987 בהן נקבע אופן ניהול מכרזי זוטא של העירייה לרבות דרכי הזמנתן וקבלתן של הצעות מחירים כמשתמע מסעיפי התקנות הרלבנטיות למכרזי זוטא, המובאים בנספח א'.

מטרתם של מכרזים הינה כפולה :

מחד להביא לכך שהעירייה תזכה לתמורה מירבית עבור הכספים אשר הקציבה למטרה מסויימת או לחילופין למחיר הכדאי ביותר עבור ציוד או נכסים שהציעה למכירה.

ומאידך לאפשר לכל ספק/קבלן להשתתף במכרזי העירייה ובכך ליצור תחרות הוגנת תוך שמירת עקרון שוויון הזדמנויות בפני הכל.

כאשר עוסקים במכרזי זוטא יש לקיומה של רשימת ספקים/קבלנים המחוייבת על פי תקנות העיריות (מכרזים) ולקיומן של אמות מידה שיוגדרו על ידי ועדת המכרזים חשיבות נוספת המתבטאת ביצירת מצב שלפיו תתאפשר לכל קבלן/ספק מידה שווה של סיכויים להשתייך לרשימה ותימנע לזות שפתיים מיותרת לגבי פניותיה של העירייה

לקבלנים/ספקים מסויימים בבקשה להשתתף במכרזי זוטא. מספר רב ככל האפשר של קבלנים/ספקים ברשימות יבטיח תחרות מירבית בין המציעים.

בשנים 2007-2008 ערכה העירייה 21 מכרזי זוטא בחלוקה של 5 מכרזי זוטא בשנת 2007 ו-16 מכרזי זוטא בשנת 2008.

הביקורת בדקה את תהליכי העבודה הקשורים למכרזי זוטא ולהלן יוצגו עיקרי הממצאים:

2.1 בספר נהלי העירייה, (ISO 9001) כלולים מספר נהלים של מחלקת הרכש בהם מוגדרים תהליכי הרכש הכללי בעירייה, על פי כללים אחידים והגדרת סמכויות ותחומי אחריות בתהליך, בהתאם לתקנות העיריות (מכרזים) בעניין וכן נהלים בהם מוגדרים תהליכי הטיפול בהגשת חומר למכרז לצורך ההתקשרות עם קבלנים ו/או ספקים לרכישת טובין, עבודות ושירותים בסכומים המחייבים עריכת מכרז זוטא.

נהלים אלה זמינים לכל משתמש גם במערכת המחשב העירונית. הביקורת מצאה כי נהלים אלה לא עודכנו מתאריך הפקתם ופרסומם הראשון אשר היה ב- 1.1.2002 ולפיכך, הנהלים המתייחסים לרכש בכלל ולמכרזי זוטא בפרט לא עודכנו. הביקורת מציינת כי בוועדת המכרזים התקבלו מעת לעת, החלטות של עדכונים שוטפים בעניין.

הביקורת ממליצה כי כל החלטות אשר התקבלו ומתקבלות בנוגע לנוהלי רכש ובכלל, מאז תאריך הפקת ספר הנהלים של העירייה - (1.1.2002) יובאו להנהלה כשינויים מומלצים לעדכון הנהלים.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:

"המחלקה תבדוק האם בהחלטות שהתקבלו יש שינוי לצומת הנוהל הקיים

ובאם יש שינוי אנו נעדכן את הנוהל."

הערת הביקורת:

מחלקת רכש, אספקה ומכרזים אינה הסמכות המטפלת בעדכון נהלי העירייה. החלטה על שינוי בנוהל תאושר בהנהלת העירייה ונושא העדכון יטופל על ידי ממונה הנהלים בעירייה.

2.2 טופס הדרישה למכרז זוטא מאושר בחתימת יד על ידי מנהל האגף הרלבנטי, גזבר ומנכ"ל העירייה.
הביקורת מצאה כי לא תמיד מצויין תאריך ליד החתימה והחתימה במרבית המקרים היא רק חתימה ידנית שלא ניתנת לזיהוי ללא חותמת של שם החותם ותפקידו.

הביקורת ממליצה כי החתימות על גבי טופס דרישה למכרז, אשר למעשה, מאשרות אותו, ילוו תמיד בציון תאריך ובחותמת, על פי הנדרש בכל סעיפי הטופס.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיטת ממצאי הביקורת:

"אנו נעזכן את טופס הדרישה לזיהוא למכרז."

הערת הביקורת:

למיטב הבנת הביקורת לא היתה הערה על צורת הטופס ולכן אין מה לעדכן בו. כל מה שיש להקפיד הוא מילוי כל הפרטים כולל תאריך, חתימה וחותמת.

2.3 בסעיף 8 לתקנות העיריות (מכרזים) קבועים סכומי המינימום והמקסימום להתקשרות במכרזי זוטא ובסעיף 2 לתקנות העיריות (מכרזים), (ראה להלן), נקבעה הדרך לעדכון שוטף מדי חודש של סכומים אלה, בהתאם לעליית מדד המחירים לצרכן המתפרסם חודש בחודשו.

הביקורת מצאה כי על אף שבסעיף 2 לתקנות העיריות (מכרזים)

נקבע:

"2. הצמדה למדד

(א) הסכומים הנקובים בתקנות 3(3) ו-8 יתואמו ב-16 בכל חודש (להלן -

יום העדכון) לפי שיעור עליית המדד החדש לעומת המדד היסודי.

(ב) סכום מוגדל כאמור בתקנת משנה (א), יעוגל לסכום הקרוב שהוא

מכפלה של 100 השקלים החדשים הקרובים ביותר לסכום המוגדל."

העדכון אינו מבוצע מדי חודש ואינו מבוצע כלל באופן עצמאי על ידי

מישהו מעובדי העירייה.

מנהלת מחלקת רכש אספקה ומכרזים ענתה לשאלת הביקורת בעניין זה כי עדכון הסכומים לא מבוצע כל חודש אלא רק על פי עדכונים המתפרסמים בחוזר מנכ"ל משרד הפנים, מעת לעת. מנהלת המחלקה אינה מקבלת באופן שוטף וקבוע את חוזרי מנכ"ל משרד הפנים וחוזרי מנכ"ל מרכז השלטון ובשל כך, היא בודקת אודות כך, לדבריה, מפעם לפעם, באתר האינטרנט של משרד הפנים. לביקורת לא הומצא על ידה כל מסמך הקובע כי אין לבצע את עדכון הסכומים כקבוע בתקנה 2 ב-16 לכל חודש.

בנוסף היועצת המשפטית לוועדת המכרזים נשאלה בעניין זה האם קיימת הנחייה הקובעת מועד אחר מהקבוע בסעיף 2 לתקנות העיריות (מכרזים) בו נקבע כאמור, כי הסכומים הנקובים בתקנות לפטור ממכרז וסכומי מכרזי הזוטא יתואמו ב-16 לכל חודש לפי שיעור עליית המדד ונענתה על ידה: "לא יקרא לי צל הנחיה אחרת."

בעת עריכת הביקורת הסכומים המעודכנים האחרונים כפי שפורסמו בחוזר מנכ"ל משרד הפנים ומנכ"ל מרכז השלטון המקומי הם מסוף 2007 תחילת 2008, עומדים על החל מ-120,500 ₪ ואינם עוברים 588,600 ₪.

הביקורת ערכה תחשיב בהתאם לסעיף 2 לתקנות העיריות (מכרזים) לפי עליית המדד מה- 16/10/07 עד ה- 16/08/09 ומצאה כי נכון לחודש 9/09 סכום התקשרות במכרז זוטא צריך להיות לפי סכום העולה על 130,500 ₪ אולם אינו עולה על 637,500 ₪. יצויין שבשנים 2007, 2008 ו-2009 עד לסיום הביקורת לא פורסמו עדכונים שוטפים של הסכומים, לא על ידי משרד הפנים ולא על ידי מרכז השלטון המקומי.

כך למשל, הביקורת בדקה בחוזרי מנכ"ל משרד הפנים משנת 2005 ועד שנת 2008 ומצאה כי בשנים 2006 - 2005 קיימים שני חוזרי מנכ"ל כל שנה בהם מופיע עדכון סכומים ובשנים 2007 ו- 2008 לא נמצא כל פרסום עדכון, כגון זה, בחוזרי מנכ"ל משרד הפנים.

לכן יתכן, שהעירייה היתה אמורה לפעול בהתאם לתקנות העיריות (מכרזים), מיוזמתה ולעדכן את הסכומים באופן שוטף, על פי המדדים המתפרסמים מדי חודש.

דוגמא לחוסר הבהירות הקיימת לגבי הסכומים על פיהם יש לערוך מכרזי זוטא מצאה הביקורת במכרז 15/07, אשר פורסם במחצית 2007. לוועדת המכרזים הוגשה חוות דעת ללא תאריך של מנהל הפרוייקטים באגף ההנדסה ובה המליץ לקבוע כזוכה את אחד המשתתפים, על אף שהצעתו של קבלן זה, כמו של יתר המציעים, היו הצעות מחיר אשר כולן גבוהות ביותר מ- 100,000 ₪ מהמקסימום המותר להתקשרות במכרז זוטא, בעת פרסומו, היינו הצעות בתחום סכומי המכרז הפומבי.

על אף חוות דעת זו, לאור החריגה מהסכום המותר להתקשרות במכרזי זוטא ועדת המכרזים ביטלה מכרז זה.

יוצא אפוא שבעצם עובדים על פי סכומים לא מעודכנים מאז 10/2007.

הביקורת רואה בחומרה ממצא זה המצביע על ניהול לקוי של מכרזי זוטא וממליצה כי כל מנהלי המחלקות המקצועיות יעודכנו באופן שוטף על ידי מחלקת רכש לגבי סכומי מכרזי זוטא מעודכנים.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיטת ממצאי הביקורת:

"המלצת מנהל הפרוייקטים הינה המלצה פנימית של אגף הנדסה. לחברי הוועדה נשלחה המלצת מהנדס הרשות וכן חוות דעת משפטית (מ"צ"ב נספחים 1,2) והן כוללות תאריך. ההחלטה באם לזאת למכרז זוטא או פומבי נקבעת לפי האומדן ולא לפי הצעות הקבלנים המתקבלות מאוחר יותר, מאחר והאומדן היה בתחום מכרז זוטא (490,493+מ"צ"מ) וזאת למכרז זוטא. לאור ההצעות שהתקבלו מאוחר ונמצא כי ההצעות שהתקבלו גבוהות מהאומדן וההטבה הציון של מכרזי הזוטא הסבתי את תשומת לב מהנדס הרשות, היוצרת המשפטית ויו"ר הוועדה (מ"צ"ב מכתב נספחים 3,4,5) וכמו כן זורפה חוות דעת היוצרת המשפטית. של כק החליטה ועדת המכרזים להמליץ על "ביטול המכרז של חריטות ההצעות מהמחיר המקסימלי למכרזי זוטא ושל הפער שבין האומדן להצעות" (מ"צ"ב החלטה ועדת המכרזים נספח 6).

מהדיקה השולאתית שצרכתי עם ציריית הרצליה, רצננה והוד השרון – נמצא כי
אט הט מתעדכנים לפי חוגרי מנכ"ל משרד הפנים והעדכון לפני אחרון שהיה
להט הינו משנת 2007 כפי שהיה אצלנו.

לאחרונה נמצא עדכון חדש באתר האינטרנט של משרד הפנים – עדכון שוטף
לסכומי המכרזים, העדכון יצלה באופן שוטף לספרייה הציבורית."

הערת הביקורת:

התייחסות מנהלת המחלקה אינה רלבנטית אלא בחלקה, היות וההערה היתה
לגבי העדכון השוטף של סכומי מכרז הזוטא כמתחייב מהקבוע בתקנות. העדכונים
של הסכומים חייבים להיעשות לא בצורה מקרית אלא על פי נוהל מוסדר על פי
גזברות העירייה תעדכן באופן שוטף את הסכומים, בהתאם לתקנות, לידיעת כל
הגורמים הרלבנטיים.

2.4 מסמכי פנייה להשתתפות במכרזי זוטא מופקים על ידי מחלקת הרכש
ונשלחים על ידה בנוסח זהה בפקס לספקים/קבלנים.
הביקורת מצאה בתיקי המכרזים עותק של מסמכי הפנייה בחתימת ידו של
מנכ"ל העירייה בשם ראש העיר אולם המסמכים אשר נשלחים לספקים
נשלחים ללא חתימה ידנית של מנכ"ל העירייה על אף שמסמך כזה, בחתימת
ידו בשם ראש העיר, נמצא כאמור, בתיק המכרז.

מנהלת מחלקת הרכש התייחסה לממצא זה כלהלן:

"אישור עקרוני לזיאה למכרז מאושר צ"י מנכ"ל הצירייה עם הצעת טכסי המכרז אלא
(צ"ל אפי טופס זיאה למכרז).

ד"ר השער הינו ד"ר הכולל פרטים לאפי צלחות כספיות, מוצד סיור קבלנים, סיוול וכד'
צ"ל מנת שלא לצבא פרסום מכרז זיאה ד"ר זה ומחומר לחוברת המכרז ובמקרה
נשלח לאתר האינטרנט ולחתימת מנכ"ל.

(בזמנו ביקש אותנו מנכ"ל הצירייה דאז (...)) שלא לצבא את פרסום המכרז בשל
חתימת המנכ"ל מאחר ואישורו העקרוני ניתן עם החתימה על טופס זיאה למכרז"

יוצא אפוא, כי חתימת המנכ"ל על טופס ההזמנה לספקים מבוצעת בדיעבד
ועל אף, "האישור העקרוני" מלכתחילה, כדי למנוע שליחת מסמך ללא
חתימת הגורם המוסמך בשם העירייה הביקורת ממליצה כי רק לאחר
חתימתו של מנכ"ל העירייה בשם ראש העיר, על טופס הפנייה לספקים,
יישלח טופס זה למציעים.

בנוסף, הביקורת מצאה רישום חלקי של תיעוד שליחת וקבלת המסמך אצל הספקים/קבלנים.
 הביקורת ממליצה כי תנוהל טבלת ביצוע מלאה של שליחת וקבלת טופס פנייה למציעים.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:
 "מח' הרכש שלחת פניה לספקים ודואגת לדא קבלת הפנייה טלפוניית מול החברות ולציין את שם המקבלים (מ"מ"מ מס' דאמא, נספחים 10-7 מ"מ 17 ד"ד).".

הערת הביקורת:
 הביקורת העירה על רישום חלקי של תיעוד שליחת וקבלת מסמכים אצל קבלנים וספקים. כפי שמנהלת המחלקה מציינת דוגמאות בהן נבדקה קבלת הפנייה מול הספקים, במדגם הביקורת עלו מקרים בהם לא נעשתה או לפחות לא נרשמה בדיקת קבלת מסמכים אצל הספקים ובכל מקרה לא מנוהלת טבלת מעקב מסודרת.

2.5 בתקנה 14 ב' נקבע כי: "מעטפת מכרז שנתקבלה בעירייה אחרי תום המועד להגשת מסמכי המכרז לא תוכנס לתיבת המכרזים ותוחזר לשולח, מבלי לפתוח אותה ובלי לגלות את תכנה זולת לצורך בירור שמו ומענו של השולח."

הביקורת מצאה כי בפועל, על אף, הקבוע בתקנה זו, במחלקת הרכש מאפשרים למציעים להכניס מעטפות לתיבת המכרזים אף לאחר תום המועד וההחלטה בעניין המשך השתתפות מציעים אלה מובאת לוועדת המכרזים (חותמת מועד הכנסת המעטפות לתיבת המכרזים, במקרים כאלה היא מאוחרת מהמועד האחרון של הגשת ההצעה למכרז).

הביקורת ממליצה לפעול על פי המתחייב מהקבוע בתקנה 14 ב' לתקנות העיריות (מכרזים) ולא לקבל מעטפות מציעים לאחר תום המועד שנקבע להגשת ההצעות.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:
 "בהתאם להמלצות הביקורת יוחזר ליהל מ"מ אספקה מכרז שהועדה לצידייה לאחר תום המועד להגשת המכרז.
 בפועל תרשם השעה ע"מ המ"מ והמ"מ תוחזר ליהל עם מכתב ליוא".

2.6 בתקנה 15 בנוגע לפתיחת תיבת המכרזים נקבע בסעיף ב' :

"15. פתיחת תיבת המכרזים (תיקון:תש"ן)

(א) ...

(ב) נקבע בתנאי המכרז כי מסירה תהא במסירה ידנית בלבד, תיפתח תיבת המכרזים החל מתום המועד שנקבע להגשת מסמכי המכרז לפי תקנה 12 ולא מאוחר מ-14 ימים מהמועד שנקבע כאמור."

הביקורת מצאה כי ב-3 מכרזי זוטא בשנת 2008, מועד פתיחת תיבת המכרזים היה כחודש וחצי לאחר תום מועד הגשת מסמכי המכרז בניגוד לקבוע בסעיף ב' שהובא לעיל, בו נקבע כי מועד פתיחת תיבת המכרזים יהיה לא מאוחר מ-14 ימים ממועד הגשת מסמכי המכרז.

מנהלת מחלקת הרכש התייחסה לממצא זה כלהלן:

"ככל הישירות הנדרשות לא נפתחה תיבת המכרזים ולא נפתח אומדן כק שלא נפלט צקרון הסודיות, התיבה לא נפתחה מאוצר מסיבות אובייקטיביות של היצדרות היו"ר/בקשת המשתתפים וכד' ולפיכך לא מצאנו צורך בקבלת חוות דעת משפטית בנושא."

תשובה זו אינה עונה לממצא הביקורת ואינה רלוונטית כלל לגבי שמירת התקנה.

לאור הקבוע בתקנה 15ב' לתקנות העיריות (מכרזים) הביקורת ממליצה כי נושא דחיית מועד פתיחה מעבר ל-14 ימים יתאפשר רק לאחר קבלת חוות דעת משפטית בנושא.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:

"מכרז 45/2009 - נסטר ב 23.10.08

מכרז 44.2008 - נסטר ב 2.11.08

מכרז 46.2008 - נסטר ב 29.10.08.

המאוצר אשר נקבע לפתיחת שלוש המכרזים הינו 2.11.08, מח' רכש קבעה את המאוצר לפתיחה תוך 14 יום כקבוצ בתקנה, רצ"ב הצתק מהצימון(נספח 14). היו"ר דאז מטעמים השאורים צימו סרה לקיים את הפתיחה והודיע לנו על כך 5 דקות לאחר המאוצר שנקבע לפתיחה כאשר כל הקבלנים מחכים (להזכירק ימים מס'

*לפני המחירות, ולפיכך מוצדק הפתיחה של אותם מכרזים ח'כה עד לאחר המחירות
ונפתח בווצדה הראשונה של וצדת המכרזים בקדנציה החדשה.
למיטב זכרוני לא היו מקרים אחרים שבהם פתיחת תיבת המכרזים התאחרה מצד
14 ימי".*

2.7 בתקנה 10 (א) לתקנות העיריות (מכרזים) נקבע שראש העירייה או מי שהוא הסמיך לכך, ימציא לכל אדם המבקש להשתתף במכרז פומבי או במכרז זוטא על פי בקשתו ולכל אדם שראש העירייה פנה אליו בהודעה על מכרז זוטא את מסמכי המכרז ובסעיף (ב) לאותה תקנה נקבע כי המצאת מסמכי מכרז **פומבי**⁴ תהא תמורת תשלום כפי שקבעה העירייה דרך כלל, לסוג של מכרזים או למכרז פלוני. לעומת זאת, לגבי מכרזי זוטא לא נקבעה בתקנה חובת מסירת מסמכי המכרז תמורת תשלום.

הביקורת מצאה כי העירייה כוללת בטפסי הדרישה לפרסום מכרז זוטא סעיף לרישום המחיר לרכישת טפסי המכרז ובפועל נגבה סכום כסף עבור רכישת מסמכי מכרז זוטא על אף, שלא נמצאה ולא הומצאה לביקורת אסמכתא ו/או החלטה או אישור מגורם מוסמך בעירייה לגביית תשלום עבור מסמכי מכרז זוטא.

הביקורת מצאה כי המחלקות המקצועיות הן הקובעות את סכום רכישת טפסי המכרז לפי שיקוליהן ובהסתמך על הוצאות נלוות הכרוכות בהכנת המכרז ולפי עלות מכרזים דומים בשנים קודמות. הסכומים נקבעים כאמור, על ידי המחלקות ללא בקרה של מחלקת הרכש ו/או ייעוץ משפטי ועל פי החלטות אלה מפורסם מחיר רכישת טפסי המכרז.

מנהלת מחלקת הרכש והיועצת המשפטית לוועדת המכרזים נשאלו על ידי הביקורת בעניין גביית הכסף עבור מסירת טפסי מכרז זוטא - מדוע גובים כסף, מי אישר את זה ומתי והאם קיימת חוות דעת משפטית בעניין, על אף, שלא נקבע בתקנות לגבי כך.

2.7.1 מנהלת מחלקת הרכש ענתה לשאלות אלו, כלהלן:

*"מאז ומתמיד משלמים הקבלנים עבור מכרז זוטא, ההקדף בינו לבין
מכרז פומבי הוא הפרסום בציתון בלבד יתר ההוצאות נשארות כאלו:*

⁴ הדגשת הביקורת

הו"ר יוצר משפט, יוצר מקצועי חיצוני, הדפסת הנייר, מצטפה, צב'
 המחלקה המקצועית וכד'.
 כמו כן מקדיקה השוללת את צרכי עם צרכי הוד השרון, הרצף,
 רצונה עם שם משפחה הקבלי עם השתתפותם במכרז זוטא."

2.7.2 היועצת המשפטית לוועדת המכרזים ענתה לשאלות אלו, כלהלן:

"הנושא לא מוכר לי, ולמיטב זכרוני מאז ומצולם מח' רכש ארזה
 תשלום עבור מכרזי זוטא. מציצה שתבדוק את הנושא עם..." (מנהלת
 מחלקת הרכש).

הביקורת ממליצה כי עניין גביית כסף עבור רכישת מסמכי מכרז זוטא
 תיבדק מבחינה משפטית וגזבר העירייה יקבל החלטות בהתאם.

יתר על כן, בעיון בטפסי דרישה למכרזי זוטא לשנים 2007-2008 הביקורת
 מצאה שלושה טפסי דרישה בהם סעיף המציין את הסכום הנדרש לקבלת
 מסמכי המכרז לא מולא; טופס אחד בו נרשם הסכום לתשלום בעפרון;
 וטופס אחד בו נרשם סכום של 400 ₪ אך בפועל, בטופס הפנייה הרשמי,
 נרשם כי עלות רכישת מסמכי המכרז היא 250 ₪.
 ממצא זה שב ומצביע על היעדר החלטה אחידה מטעם גורם מוסמך בהנהלת
 העירייה.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:

"למקשת הביקורת הנושא יוצר להתייחסות האגבר והיוצרת המשפטית."

2.8 סעיף 11 לתקנות העיריות (מכרזים), קובע כי לפני תום המועד להגשת
 ההצעות יפקיד בתיבת המכרזים יו"ר הוועדה או מי שהוא הסמיך, אומדן
 מפורט של ההוצאות או ההכנסות הכרוכות בחוזה המוצע.

האומדנים מופקדים בתיבת המכרזים על ידי המחלקות המקצועיות ללא
 מעורבות של יו"ר ועדת המכרזים.

הביקורת מצאה ליקוי בשני מכרזי זוטא משנת 2008, כפי שיפורט להלן:

2.8.1 במכרז אחד לא הופקד אומדן על ידי המחלקה המקצועית בתיבת המכרזים. יוצא אפוא שמחלקת הרכש לא וידתה את הפקדתו ולא ביצעה את המעקב שלכאורה, היה אמור להתבצע על ידה.

2.8.2 במכרז אחר הופקד אומדן, אולם לאחר החלטת ועדת המכרזים לאשר קבלן כזוכה נתגלה על ידי מחלקת הרכש כי האומדן אשר נמסר על ידי היחידה המקצועית לדיון בהצעת המחיר, היה שונה מהאומדן שנפתח בפתיחת המכרז. עקב כך, הובא לדיון נוסף בו נדרשו הבהרות ממהנדס הרשות. בדיון שלישי זה, נציג אגף ההנדסה מסר לוועדה כי בטעות הופקד בתיבת המכרזים אומדן שגוי ולפיכך, הוועדה דרשה כי יוצג לפניו אומדן עם כתב כמויות נכון.

תמוהה בעיני הביקורת הקלות בה מתייחסים לאומדן בעת הדיונים לאישור קבלן זוכה. במקרה זה נבחר קבלן זוכה כשבפני הוועדה עמד אומדן אחד אשר שונה כעבור זמן לאומדן שני ולבסוף נדרש אומדן שלישי שלא נדון בוועדה כלל. יודגש כי הקבלן נבחר כבר בדיון הראשון לאחר פתיחת המכרז ללא השוואת הצעתו לאומדן סופי.

הביקורת ממליצה כי האומדנים יוכנו באופן נאות על ידי הגורמים המקצועיים ומחלקת הרכש תהיה אחראית להפקדת האומדן במועד, בתיבת המכרזים.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:
 "יביצענו הפקת לקחים ומאז אנו מנהלים רישום לצורך מעקב אחר קבלת האומדן."

2.9 סעיף 8ב' לתקנות העיריות (מכרזים) קובע כי ועדת המכרזים תקבע את אמות המידה שלפיהן ייפנו אל הספקים והקבלנים. הביקורת מצאה כי ועדת המכרזים לא קבעה אמות מידה לפיהן ייפנו אל הספקים. הביקורת מציינת כי ליקוי זה תוקן בוועדת המכרזים שמונתה בקדנציה הנוכחית בסוף שנת 2008, לאחר שהוועדה אישרה ב-26/4/09 את אמות המידה לפיהן ייפנו לספקים ולקבלנים כפי שגובשו בהתייעצות בין מנהלת

מחלקת רכש, היועצת המשפטית לוועדת המכרזים, מהנדס הרשות וסגנו.

הביקורת ממליצה כי אמות מידה ייקבעו באופן שוטף מייד לאחר מינויה של ועדת מכרזים או כל פעם שקיים צורך לכך.

2.10 סעיף 10 ה' לתקנות העיריות (מכרזים) קובע כי כל אדם שעיין במסמכי המכרז, שקיבל מסמכי מכרז או שביקר בנכס יאשר זאת בכתב. בנוסף, בסעיף 3.5 לנוהל רכש-מכרזים ובחירת ספקים נקבע: "יבעת מכירת טפסי המכרז יש למלא את כל פרטי הקבלן "בחוברת מכרזים" ולהחתימו על קבלת המכרז".

הביקורת לא מצאה ולא הומצאו לה אישורים כגון אלה.

הביקורת ממליצה כי מחלקת רכש תקפיד לקבל אישורים בכתב כמתחייב מהקבוע בתקנות העיריות (מכרזים).

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:

"הביקורת לא ביקשה אישורים וצד כן לא הוצגה לה. מאח' נמצאת חוברת מכרזים ובה רשימת שמות הקבלנים שרכשו את המכרז וחתימתם צ"ע הטופס מאשרת קבלת המכרז מ"ה דפיט צד"ה מתוק חוברת המכרזים (נספחים 11-13)."

הערת הביקורת:

סעיף 10 ה' לתקנות העיריות (מכרזים) מתייחס לקבלת אישור בכתב, מכל אדם שעיין במסמכי המכרז, קיבל את מסמכי המכרז או ביקר באתר נשוא המכרז. התייחסות מנהלת המחלקה היא לגבי נוהל פנימי של העירייה - נוהל רכש מכרזים ובחירת ספקים.

2.11 סעיפים 8 (ב) ו- (ג) לתקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח-1987 קובעים:

" 8. מכרז זוטא (תיקון: תש"ן)

...

(ב) הועדה תנהל רשימה של ספקים וקבלנים, אשר רשאים להשתתף במכרז זוטא ותקבע את אמות המידה שלפיהן יפנו אל הספקים והקבלנים האלה; רשימה זו תהיה פתוחה לעיון הציבור; כל ספק או קבלן רשאי לבקש לצרפו לרשימה האמורה והועדה תדון בבקשתו; החליטה הועדה שלא לצרף קבלן או ספק כאמור לרשימה, או החליטה למחוק ספק או קבלן מהרשימה, תנמק את החלטתה; לא תחליט הועדה אלא לאחר שאיפשרה לאותו

ספק או קבלן להביא את טענותיו בפניה.

(ג) הועדה תמציא, אחת לשנה, למועצה ולמבקר העירייה את רשימת הספקים והקבלנים כאמור, וכן פירוט הספקים והקבלנים שראש העירייה פנה אליהם לפי תקנה זו במכרזי זוטא. הפירוט כאמור יהיה פתוח לעיון הספקים והקבלנים הכלולים בו."

הביקורת מצאה כי לאורך תקופה ארוכה מחלקת הרכש לא המציאה מדי שנה, למועצת העירייה ולמבקר העירייה את רשימת הספקים והקבלנים (ספר הקבלנים/ספקים למכרזי זוטא) ולא את פירוט הספקים והקבלנים שראש העירייה פנה אליהם להשתתפות במכרז זוטא מדי שנה פלוגית.

מנהלת מחלקת הרכש אישרה בפני הביקורת כי אכן רשימות אלה לא הומצאו על ידה כמתחייב וטענה כי בעצם ספר הספקים למכרזי זוטא נמצא במערכת המחשב העירונית כל העת כך שהוא זמין לכל חברי המועצה וציבור הספקים/קבלנים.

הביקורת מציינת כי לחברי מועצת העירייה ולכלל ציבור הספקים אין כלל גישה למערכת המחשוב העירונית הפנימית ולפיכך, הם אינם יכולים לצפות בספר הספקים למכרזי זוטא, ממצא הסותר את דבריה של מנהלת מחלקת הרכש.

יתר על כן, החל משנת 2008 המציאה מנהלת מחלקת הרכש למנכ"ל העירייה ולמבקר העירייה רק את רשימת קבלנים/ספקים אשר פנתה אליהם העירייה להשתתפות במכרזי זוטא (ראה בנדון התכתבות של מבקר העירייה מתאריך: 20 לינואר 2009. עד היום הנושא לא טופל - נספח ב').

החובה להמציא את הפירוט הן של רשימת הספקים/קבלנים והן את פירוט הספקים/קבלנים שראש העירייה פנה אליהם להשתתפות במכרזי זוטא קבועה בתקנה 8 (ג) לתקנות העיריות (מכרזים) בה גם נקבע כי הפירוט יהיה פתוח לעיון הספקים/קבלנים הכלולים בו. יתר על כן, הביקורת שבה ומציינת כי לחברי מועצת העירייה אין גישה למערכת המחשוב העירונית הפנימית ולפיכך, פרסום כגון זה, חייב להיות באתר האינטרנט העירוני.

הביקורת רואה באי המצאת הרשימות המתחייבות ובהמצאת רשימה חסרה על ידי מחלקת הרכש פגיעה בעיקרון השקיפות במכרזים וממליצה כי מחלקת הרכש תמציא מדי שנה באופן שוטף, הן את ספר הספקים/קבלנים המעודכן למכרזי זוטא והן את פירוט הספקים והקבלנים שראש העירייה פנה אליהם להשתתפות במכרזי זוטא זאת לאחר הסדרת כל הליקויים בספר הספקים למכרזי זוטא, כמפורט בגוף הדוח.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:

"אנו נדאג להעמיק את הרשימה כנגרס מדי שנה."

2.12 הביקורת מצאה כי במחלקת הרכש מבצעים הערכת ספקים לספקי המחלקה בלבד ומנהלת מחלקת הרכש לא ידעה להשיב לביקורת האם במחלקות המקצועיות מבצעים הערכת ספקים. כן הוסיפה, מנהלת מחלקת הרכש, כי נושא הערכת ספקים ירד מהנוהל והוא לא מחוייב בתקנות. הביקורת מצאה כי בנוהל מסי' 3.04.1 "רכש - מכרזים והערכת ספקים", המופיע בספריית התיקיות הציבוריות במחשבי העירייה ובו נקבע:

1" מטרה הנוהל

- 1.1 מטרת הנוהל להגדיר את תהליך הטיפול בהגשת חומר למכרז לצורך ההתקשרות עם קבלנים ו/או ספקים לרכישת טובין, עבודות ושירותים בסכומים שעניינם עריכת מכרז זוטא/פומבי.
- 1.2 לקבוע שיטה להערכת ספקים/קבלנים אשר ביצעו עבודות עבור העירייה במסגרת מכרזים לשם קבלת חוות דעת על יכולתם ועמידתם בדרישות הרשות. הנוהל אינו עוסק בסדרי עבודת ועדת המכרזים שנוהל עבודתה מוגדר בתקנות העיריות - מכרזים התשמ"ח - 1987."

כמו כן, לנוהל צורף טופס להערכת ספקים/קבלנים האמור להישלח למילוי על ידי מחלקת הרכש אל מנהלי המחלקות/האגפים המזמינים (ראה נספח ג').

הביקורת לא מצאה ולא הומצאו לה מסמכים המאשרים את מועד ועצם הורדת נושא הערכת ספקים מהנוהל ומי אישר פעולה זו אלא נענתה על ידי מנהלת מחלקת רכש בעניין זה כלהלן:

"כל הערכת ספקים לא קיימת הנהל מכרזים מאחר ואינו מסמכות

1. מכרזים. עם זאת הערכת ספקים מתבצעת צ"י מח' הרכש מצת
 לצת במסגרת קדימתנו את הספקים הצומדים עם הצירייה מצ"ב
 מס' 7/אמאות."

הביקורת מבקשת להעיר כי בנוהל רכש-מכרזים והערכת ספקים ממילא נקבע כי הנוהל עוסק בין היתר בקביעת שיטה להערכת ספקים/קבלנים אשר ביצעו עבודות עבור העירייה במסגרת מכרזים לשם קבלת חוות דעת על יכולתם ועמידתם בדרישות הרשות ואינו עוסק בסדרי עבודת ועדת המכרזים שנוהל עבודתה מוגדר בתקנות העיריות. הביקורת מציינת עוד כי לא פעם ואף פעמים רבות ספק/קבלן מבין המציעים לא נבחר עקב חוסר שביעות רצון, ביחידה המקצועית המבקשת, מאיכות ומקצועיות עבודתו. קיום טופס הערכת ספקים משמש אסמכתא ממנה ניתן ללמוד על חוסר הצלחה בהעסקת אותו ספק/קבלן.

הביקורת רואה ליקוי בפרשנות זו של מנהלת מחלקת הרכש ובהתעלמותה מהחובה לנהל מערכת להערכת ספקים/קבלנים ראויה.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיטת ממצאי הביקורת:

"תיצק יסובה לקביעת מדיניות הצירייה להערכת ספקים."

2.13 מעיון שערכה הביקורת בפרוטוקולי סיור קבלנים ובתיקי המכרזים נמצא כי בכ-25% ממכרזי הזוטא בשנת 2008 השתתפו בסיורי הקבלנים, קבלנים שלא פנו אליהם בכתב באופן רשמי להשתתפות כמציעים במכרז.

בפועל השתתפו ב-16 מכרזים 8 קבלנים נוספים ל-23 שהעירייה פנתה אליהם המהווים כ-43% מהקבלנים ובנוסף לכך 3 מתוכם המהווים 37.5% ממספר הקבלנים הנוספים ו-13% מהקבלנים שפנו אליהם באופן רשמי, אף רכשו את מסמכי המכרז.

בתקנה 8 (ג);(ד);(ה) לתקנות העיריות (מכרזים), המתייחסת למכרזי זוטא מוזכרת העובדה כי ראש העיר או מי שהוסמך לכך, הוא בעל הסמכות להזמין קבלנים להשתתף במכרזי זוטא. לא ייתכן אם כך, שקבלנים אשר לא הוזמנו להשתתף במכרז הזוטא באופן רשמי או שלפי הקבוע בסעיף (ה)

לא ביקשו להשתתף, ישתתפו בסיור קבלנים או יציעו הצעות למכרז וזהו ההבדל בין מכרז פומבי למכרז זוטא. ייתכן גם מצב, שלפחות בחלקם, הספקים שלא הוזמנו אף לא כלולים ברשימת הספקים של העירייה. תמוה בעיני הביקורת, כי תופעה זו כה שכיחה ואינה נמנעת, לא על ידי מנהלת הרכש ולא על ידי מנהלי היחידות המזמינות.

הביקורת ממליצה לפעול בהתאם לתקנות העיריות (מכרזים) ולאסור השתתפות קבלנים מתוך רשימת הקבלנים המאושרת מלכתחילה, אשר לא הוזמנו בכתב ו/או ביקשו להשתתף, קל וחומר שאין לאשר השתתפות של קבלנים שלא הוזמנו ו/או ביקשו להשתתף במכרז ואף לא נכללו ברשימת הספקים של העירייה.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:

"אני לא מקבלת את הביקורת ואני מנסה את המקר לסעיף 8 ו' בתקנות המכרזים הקובע כי :

" על אף האמור בתקנות משנה (ד) ו (ה) לתקנה זו, יהיה רשאי להשתתף במכרז זוטא כל ספק או קבלן הכלול ברשימה לסוג החוגה המוצע, אם ביקש זאת והגיש את מסמכי המכרז תוך המועד שנקבע להגשת ההצעות".

הערת הביקורת:

הביקורת לא מצאה כל בקשה בכתב של ספק המבקש להשתתף במכרז זוטא של העירייה.

2.14 הביקורת מצאה בחוזים חתומים בין העירייה לבין ספקים/קבלנים אשר זכו במכרזי זוטא, פרטים לא מלאים. כך למשל, נמצא חוסר בפרטים בהצהרת קבלן, מספר מכרז, תאריך החתימה על המכרז וכו'.

הביקורת ממליצה כי גורם קבוע יוודא כי כל הפרטים המתחייבים יירשמו וימולאו בחוזים כנדרש. הביקורת בדעה כי על מנכ"ל העירייה לקבוע את הגורם המוודא את מילוי כל הפרטים בחוזים.

2.15 הביקורת מצאה בתיקי המכרזים במחלקת רכש, אספקה ומכרזים טפסי מכרז זוטא משנת 2008 בו מנהל מחלקה מקצועית ביקש לפנות לספק שאינו מאושר בספר הספקים של העירייה.

על אף, שנרשם בטופסי המכרז על ידי מנהל המחלקה המקצועית ספק לא מאושר שלא נכלל ברשימת הספקים של העירייה, הביקורת מציינת לטובה כי בפועל, מחלקת הרכש לא פנתה לספק זה אלא פנתה לספק אחר המופיע בספר הספקים.

יודגש רק כי במקרים כאלה, על מנהלת מחלקת הרכש להנחות את המחלקה המקצועית לפנות לקבלן המוצע ולהדריכו לפנות לוועדת המכרזים ולבקש את הכללתו בספר הספקים/קבלנים וזאת בטרם שהצעתו תובא לדיון.

הביקורת ממליצה לרענן את ההנחיות על פי תקנות העיריות (מכרזים) ונהלי העבודה למנהלי המחלקות לגבי השימוש בספר הספקים וכללי היציאה למכרזי זוטא בפרט ומכרזים בכלל.

2.16 הביקורת מצאה ניהול לקוי לגבי מכרז זוטא "12/08 - תחזוקת גינון ועבודות

פיתוח בגני ילדים ומועדוני רווחה", כפי שיפורט להלן:

- מועד סיום החוזה הקודם הקיים: 31/3/08
- מועד פנייה לקבלנים להשתתפות במכרז זוטא: 2/3/08
- מועד סיור קבלנים: 10/3/08
- מועד הגשה אחרון: 19/3/08
- מועד פתיחת תיבת המכרזים: 20/3/08
- מועד כתיבת חוות דעת מקצועית של מנהל המחלקה: 27/3/08
- מועד דיון של ועדת מכרזים: 30/4/08
- מועד חתימת מנכ"ל כמאשר החלטת ועדת המכרזים: 5/5/08

מזכירת מחלקת רכש התבקשה, על ידי מנהל מחלקת גנים ונוף, לרשום בחוזה תחזוקת גינון וגני ילדים תאריך תחילת עבודה ב- 1/4/08. מזכירת מחלקת הרכש פנתה ליועצת המשפטית לוועדת המכרזים ב-13/5/08 בשאלה הבאה:

"בחוזה 'תחזוקת גינון וגני ילדים' התבקשתי לרשום תאריך תחילת עבודה ב- 1.4.08 כאשר וצדת מכרזים החליטה בתאריך 30.4.08, ואישור מהמנכ"ל בתאריך 5.5.08

האט זי חוקי? האט מאושר אביזאז?

אביזאז

תודה"

היועצת המשפטית פנתה ב- 13/5/08 למנהל מחלקת גנים ונוף ונענתה על ידו עוד באותו יום:

"מכרז אחזקת האינון הסתיים ב-31 מרץ 2008. ב-20 מרץ היתה פתיחה של המכרז ובה היו שני מציעים. הולא מביניהם היה... (שם הקבלן)"
 שנתן מחיר של 99 ש"ח לצומת מחיר של 275 ש"ח שנתן השני. באלא המחיר הולא וההיכרות עם הקבלן... (שם הקבלן) שהחזיק שניס רבות ולשביעות רצון כולא, ושל הצורק להתחיל באחזקת האנוס מה-1 לאפריא, שראו מונחים ולא בטיחותיים אקליטתם של הילדים (צפוייה וכיו"ב), הוריתי אקבלן להכנס אצורה.
 מכיוון ש... (יו"ר ועדת מכרזים) נצדד באותו זמן של צנייניס בריאותיים, הדיון לא התקיים בזמן סביר אלא רק ב-30 לאפריא והמנכ"ל חתם רק ב-5 לאי.
 של הסיטואציה הנ"ל, אבקש לאער התחלתו של החוזה מה-1 לאפריא."

היועצת המשפטית לוועדת המכרזים ענתה למנהל מחלקת גנים ונוף תוך יידוע מנהלת מחלקת רכש ואספקה ומכרזים, כלהלן:

"לאור ההסברים כמפורט במייל מטעמו של... (שם הקבלן) מחלקת גנים ונוף",
 והואיל והקבלן התחיל אצורה בפועל ב-1/4/08, אני מאשרת לחתום ציאו חוזה בתחילה מ-1/4/08."

הביקורת מצאה כי עד לפרסום מכרז זוטא זה, החוזים לעבודת גינון בגני ילדים ומועדוני רווחה - היו על פי נוהל הצעות מחיר פטור ממכרז, והחוזים היו בתוקף לשנה ללא אופציה להארכת חוזה.

חמור בעיני הביקורת כי גורמים שונים במערכת הסכימו ונתנו יד להעסקת קבלן במשך כחודש וחצי ללא מכרז וללא חוזה, על ידי התאמת תאריך החוזה למועד עבודתו בפועל של הקבלן, בדיעבד. על ידי כך, הוטעתה המערכת והתאפשר תשלום לקבלן במהלך תקופה שלא היתה מכוסה לא על ידי מכרז ולא על ידי חוזה.

פעולה כזו חמורה שבעתיים במיוחד שהיא נוצרה עקב חוסר מעקב ותכנון מצד המחלקה המזמינה אשר אפשרה לקבלן להמשיך לעבוד ללא מכרז וללא חוזה. נשאלת אף השאלה, כיצד גזברות העירייה ביצעה תשלום שלא במסגרת הזמנה ו/או חוזה מאושרים.

הביקורת ממליצה על מנת למנוע מצבים כאלה, כי על המחלקות לצאת למכרז בזמן סביר בטרם סיום חוזה ההתקשרות ולחילופין, להפעיל במידת האפשר אופציה להארכת חוזה.

התייחסות מנהל מחלקת גנים ונוף לטיטות ממצאי הביקורת:

"ראשית, אני מקבל את ביקורתך בצניין זה ואני מסכים איתך כי הדבר אינו תקין. יחד עם זאת נקודת הזמן שבה החל ההליך, אמור היה להספיק להשלמתו, לרבות החלטת וועדת המכרזים וחתימת המנכ"ל. לצדרי, הנסיבות שהוזכרו במכתבך, שזרמו להליך להמשך מעבר למצופה, הן אשר מנעו מאיתנו להשלים את ההליך במועד שתוכנן. מכוון שמדובר במכרז אשר בנוי באופן שמתבצע טיפול חד-חודשי לכל הן, נוצר סער משמעותי של זמן שבו הנניס לא לכו לטיפול והט האיכו למצב שמהווה מפגע בטיחותי לילדים. אף כי עפ"י הנוהל התקין הידוע לי, לא הייתי רשאי להורות לקבלן להתחיל את עבודתו, ראיתי את בטיחות וטובת הילדים לנגד ציני והחלטתי להפסיף את הקבלן. לסיכום, אני מקבל את ביקורתך ואדאג להפיק לקחים ולהימנע ממצב דומה לצתיך לבוא."

2.17 העירייה חתמה על חוזה מחירון חומרי ניקוי לפי מכרז שניהלה בשנת 2007 מחלקת רכש, אספקה ומכרזים. למכרז זה הוגשו שתי הצעות. הביקורת מצאה כי על אף שלפי תנאי המכרז העירייה יכלה לחלק את ההזמנה בין יותר מספק זוכה אחד, כולל חלוקה לפי המוצרים הזולים ועל אף, שמציע אחד (היקר בהצעתו הכוללת) היה זול בשני פרקים ב-15% וב-27% בכל פרק בהתאמה מהמציע השני, מנהלת מחלקת הרכש לא המליצה לחלק את הזכייה לשני ספקים לפי המרכיבים הזולים, כך שבפועל, העירייה שילמה יותר ב-15% וב-27% בהתאמה, לפי פרקים אלה.

הביקורת ממליצה כי על העירייה לבחור את ההצעות הזולות בהתאמה, בפרט שתנאי המכרז מאפשרים זאת ובכך ייחסך כסף לעירייה.

2.18 הביקורת מצאה ניהול לקוי של מכרז 9/08, כפי שיפורט להלן: מכרז זוטא 9/08 הינו מכרז לבניית מעלית בתיכון רבין. למכרז זה הוגשו 3 הצעות וההצעה הזולה ביותר היתה אף נמוכה מהאומדן בכ- 10%, על אף זאת, החליטה ועדת המכרזים להמליץ בפני ראש העיר: "לקבוע את הקבלן ..." כזוכה במכרז ולהסמיך את יו"ר הוועדה ... ואת מהנדס הרשות ... לנהל מו"מ עם הקבלן להוזלת הצעתו בסעיפים חריגים".⁵

הביקורת לא מצאה ולא הומצא לה תיעוד על ניהול מו"מ עם הקבלן כפי שהחליטה ועדת מכרזים.

להלן התייחסות מנהלת מחלקת רכש לממצא זה:
"למיטת זיכרונו של צופדי המחלקה לאחר החלטת הוועדה הודיע יו"ר הוועדה דאז כי לא סמך שהקבלן יפחית את הצעתו מאחר וההצעה היתה 369,180 ש"ח והאומדן היה 407,320 ועל כן לא נוהל מו"מ ונחתם חוזה לפי ההצעה המקורית."

לדעת הביקורת קיים ליקוי בהתנהלות שתוארה לעיל. הביקורת ממליצה כי גורמי העירייה יפעלו על פי מה שהוחלט על ידי ועדת מכרזים ושינוי כלשהו, חייב לדעת הביקורת, להתקבל רק על ידי הגורם המחליט, הוא ועדת המכרזים.

2.19 לאחר פתיחת תיבת המכרזים ורישום פרוטוקול הפתיחה נשלח החומר הרלבנטי למנהל המחלקה המקצועית לבדיקה. בהתאם לסוג המכרז מנהל המחלקה/אגף ובמידת הצורך, מנהל הפרוייקט, בודקים את החומר ומכינים חוות דעת מקצועית שתוצג בוועדת המכרזים.

הביקורת עיינה בחוות הדעת אשר הוצגו בוועדת המכרזים לגבי 21 מכרזי הזוטא של השנים 2007 - 2008 ומצאה בהן את סוגי הליקויים הבאים:
 א. נמצאו 2 חוות דעת מקצועיות ללא תאריך.

⁵ הדגשת הביקורת

- ב. נמצאו 3 חוות דעת מקצועיות בהן לא מצויין תאריך הפנייה לספקים.
- ג. נמצאו 10 חוות דעת מקצועיות בהן לא מפורט לכמה ספקים פנו.
- ד. נמצאו 12 חוות דעת מקצועיות בהן לא מפורטים שמות הספקים אליהם פנו.
- ה. נמצאו 9 חוות דעת מקצועיות בהן לא מפורט איזה ספקים רכשו את מסמכי המכרז.
- ו. נמצאו 2 חוות דעת מקצועיות בהן לא קיים פירוט אודות כל המציעים כולל גובה הצעותיהם.
- ז. נמצאו 3 חוות דעת מקצועיות בהן אין פירוט מי הספקים אשר השתתפו בסיוור קבלנים.

ככלל, נמצאו חוות דעת מקצועיות רבות אשר אינן מפורטות דיין כמפורט לעיל. הביקורת לא מצאה ולא הומצאה לה החלטה של ועדת המכרזים לגבי תצורה (פורמט) של חוות דעת מקצועית ולפיכך, הביקורת ממליצה על הכנת תצורה של חוות דעת מקצועית ועל בניית טופס השוואת מחירים אשר בו ירוכז מידע מתועד לגבי כלל המשתתפים, כך שלצד ריכוז הנתונים הסופיים המובאים להחלטה יירשמו בטופס כל שאר הפרטים הרלבנטיים אודות כלל הצעות והמלצות מנהל האגף/מחלקה יפורטו בחוות הדעת המקצועית הכתובה, תוך מילוי כל פרטי הטופס.

הביקורת מצאה כי למנהלי המחלקות והאגפים לא נערכה הדרכה לגבי אופן כתיבת ועריכת חוות דעת מקצועית למכרזים בכלל ולמכרזי זוטא בפרט.

לאור חשיבות הצגת מלוא החומר בפני ועדת מכרזים בבואה לדון ולקבל החלטות הממליצות לראש העיר ולאור הממצאים אשר פורטו לעיל, הביקורת ממליצה כי תועבר הדרכה להכנת חוות דעת לתצורה שתוחלט.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:
 "לבקשת הביקורת יפדה מנהלת מח' רכש והיווצרת המשפטים לימוד תצורה
 לאופן כתיבה ועריכת חוות דעת מקצועיות למכרזים."

3. ספר ספקים למכרזי זוטא

מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים מסרה לביקורת כי על פי זיכרונה, בטרם שנתמנתה לתפקיד, העירייה פרסמה פעם אחת מודעה בה נכתב כי בכוונתה לערוך רישום ספקים לספר ספקים. מודעה זו, פורסמה לדבריה, בשני עיתונים יומיים (מעריב; הארץ). מנהלת מחלקת הרכש מסרה לביקורת כי זכור לה שבשנת 2004, מספר שנים לפני שנתמנתה לתפקיד, צורפו ספקים רבים לספר הספקים של העירייה.

כפי שמסרה מנהלת מחלקת הרכש, בעת פרסום המודעה שהוזכרה לעיל, פנתה מחלקת הרכש למחלקות העירייה המקצועיות כדי שיכינו נתונים לגבי ספקים/קבלנים פוטנציאליים להיכלל בספר הספקים של העירייה ויביאו אותם לאישור ועדת המכרזים.

הביקורת מצאה פרסום באתר האינטרנט העירוני ולפיו אושרה רשימת ספקים בשנת הכספים 2003 בישיבת ועדת מכרזים ב- 10/6/03. כמו כן, בשנת 2004, פורסמה במסגרת פרסומי מכרזי השלטון המקומי, באמצעות החברה למשק וכלכלה, הודעה על רישום קבלנים/ספקים בספר הקבלנים לביצוע עבודות על פי מכרזי זוטא.

יתר על כן, ספקים המעוניינים להירשם לספר הספקים, מדפיסים טפסי הרשמה מאתר האינטרנט העירוני ממלאים אותם ושולחים אותם למחלקת הרכש או למחלקה הרלבנטית ולפי המלצת מנהל המחלקה מובא הספק לאישור ועדת המכרזים להיכלל בספר הספקים.

הביקורת בדקה את ספר הספקים למכרזי זוטא של העירייה והעלתה את הממצאים הבאים:

3.1 בספר הספקים רשומים נכון למועד עריכת הביקורת 784 ספקים כאשר בפועל, 417 מהם, הם למעשה 118 ספקים בלבד, ששמותיהם מופיעים מספר פעמים. בפועל, בספר הספקים יש 485 ספקים בלבד.

הביקורת מצאה את מקור הכפילויות כביכול, כלהלן:

א. 44 ספקים מופיעים 120 פעם בספר הספקים עקב סיווג אותם ספק לסיווגים מקצועיים שונים (סעיף 'מנחה מקצועי') וזאת

היות ואותו ספק הומלץ על ידי מספר יחידות מקצועיות. יוצא אפוא שבעצם יחידות העירייה דרשו הכללת ספקים ברשימות ולא הספקים הם שפנו בעקבות פרסום של העירייה.

ב. 40 ספקים מופיעים 128 פעם בספר הספקים עקב תיאור שונה של עיסוקי אותו ספק.

ג. 16 ספקים מופיעים 101 פעם בספר הספקים עקב סיווג מקצועי שונה וגם תיאור שונה של עיסוקי הספק, שניהם גם יחד.

ד. 70 ספקים מופיעים בספר הספקים פעמיים ויותר עקב הכללתם החוזרת ברשימת הספקים כך למשל, מתוך 70 ספקים אלה 57 פעמים נרשמו אותם ספקים מחדש ללא כל סיבה מהותית לרישום החוזר של אותם ספקים. רק לגבי 13 המקרים הנותרים הרישום מחדש היה עקב הוספת סיווג מקצועי או עיסוק מקצועי חדש של הספק.

הביקורת ממליצה כי באם יש צורך באישור וברישום מחדש בספר הספקים של ספקים מסויימים יש למחוק את הרישום הקודם כדי למנוע כפילות מיותרת שיכולה להטעות את המשתמשים בספר הספקים.

מנהלת מחלקת רכש התייחסה לממצא זה וטענה כי ספר הספקים בנוי בתוכנת EXCEL וניתן לבצע בו סינון לפי אפשרויות התוכנה ולמצוא ספקים לפי סוג החיפוש הרצוי. כן הוסיפה, כי יכול להיות שהספק שינה סיווג ועקב כך הוא אושר מחדש אולם רישומו הקודם לא נמחק (ראה להלן).

הביקורת ממליצה כי מנהלת מחלקת רכש בשיתוף אגף המחשוב ייעבדו תוכנה אשר תאפשר מיון הספקים על פי סיווגים מקצועיים ברורים וגם על פי עיסוקם של הספקים השונים ובכך תמנע כפילות מיותרת בספר הספקים.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:

" ספק רשאי להירשם בסיווגים שונים ולא לכבד ניתן לראות כי אותו ספק

- 3.2 בעת עריכת הביקורת היו זמינים לכל עובדי העירייה 2 ספרי ספקים בתיקיות הציבוריות במערכת המחשב העירונית (OUTLOOK) ובמהלך עריכת הביקורת ועקב עריכתה ככל הנראה, הורתה מנהלת מחלקת הרכש למחלקת המחשוב להוריד ספר ספקים אחד מהתיקיות הציבוריות ולהשאיר רק את הספר העדכני והנכון. מן הראוי להקפיד כי ספר הספקים שנגיש למשתמשים ושנועד לשימוש מחלקות העירייה יהיה נכון ומעודכן בכל עת.
- מנהלת מחלקת הרכש מסרה לביקורת כי בספר המעודכן כל הספקים מזוהים לפי מספר עוסק מורשה.
- הביקורת מצאה כי 175 ספקים המופיעים 362 פעמים אשר אושרו לפי הרישום בספר הספקים עד לתאריך 16/11/04 מופיעים ללא מספר עוסק מורשה כמו גם עוד 5 ספקים אשר אושרו בתאריך 16/1/05.
- העובדה כי 180 ספקים רשומים ללא מספר עוסק מורשה מעידה כי הנתונים בספר הספקים לא מלאים בניגוד לנאמר על ידי מנהלת מחלקת רכש.
- הביקורת ממליצה כי במסגרת העריכה מחדש של ספר הספקים בתוכנה ממוחשבת מתאימה, תיערך בדיקה על ידי מחלקת הרכש של הימצאות מלוא הנתונים ויושלמו כל מספרי העוסק המורשה החסרים.
- 3.3 הביקורת מצאה ספקים אשר רישום הכתובות לגביהם חלקי ו/או חסר לגמרי, מספרי הטלפונים שלהם שגויים/או חסרים (מחסור בספרות, עודף ספרות, קידומות לא קיימות ו/או שגויות).
- 3.4 הביקורת מצאה כי "תיאור העיסוק" בספר הספקים מופיע בגרסאות שונות, כמו לדוגמא: שרותי כ"א; חב' כ"א; אספקת כ"א ו/או צבע ושיפוץ; צבע ושיפוצים; עם שם חברת "טמבור" ו/או ספק המופיע ללא תיאור וללא מנחה מקצועי ו/או מנחה מקצועי בכתוב אחר כמו לדוגמא: מח' הספורט; מח' ספורט ו/או מחשוב; מיכון; מחשוב

ומערכות; יח' המחשב ו/או איכות הסביבה; אגף איכות הסביבה;
האגף לאיכות הסביבה ו/או הנדסה; אגף הנדסה וכו'.

לאור הליקויים שהובאו לעיל, הביקורת שבה וממליצה כי מחלקת הרכש תתקן ותתעדכן את כל הליקויים שהובאו לעיל ושנמצאים בספר הספקים ותשלם את הפרטים החסרים.

3.5 הביקורת מצאה ספקים הרשומים בספר הספקים כי אושרו בתאריך מסויים בוועדת המכרזים, אך בפועל, הביקורת לא מצאה ולא הומצאו לה פרוטוקולים בהם רשום כי ספקים אלה אושרו להיכלל בספר הספקים למכרזי זוטא של העירייה.

מנהלת מחלקת רכש התייחסה לממצא זה וענתה לביקורת כי כל הספקים אושרו לפי התאריך אשר רשום בספר הספקים ומכיוון שאין שמירה נפרדת ומרוכזת של הפרוטוקולים בהם אושרו ספקים לספר הספקים אלא כל הפרוטוקולים מתויקים יחד לפי תאריך הישיבה.

הביקורת ממליצה כי ירוכזו וימוספרו כל הפרוטוקולים בהם אושרו ספקים כאסמכתא להכללתם ברשימה. הביקורת ממליצה להוסיף עמודה בספר הספקים בה יירשם מספרו הסידורי של הפרוטוקול לפיו אושר הספק.

3.6 נמצא ספק שאינו רשום בספר הספקים למכרזי זוטא של העירייה על אף, שקיים פרוטוקול לפיו אישרה ועדת המכרזים את הכללתו בספר הספקים ובנוסף, ספק זה, אף השתתף במכרז זוטא בשנת 2008. **ממצא זה, שב וממחיש את הצורך להסדיר את הרישום בספר הספקים, כמתואר לעיל.**

3.7 הביקורת מצאה בספר הספקים של העירייה 7 ספקים המופיעים בספר הספקים ללא ציון מועד אישורם בוועדת המכרזים, להיכלל בו. הביקורת מצאה לגבי 7 ספקים אלה את הממצאים הבאים:

3.7.1 הביקורת לא מצאה ולא הומצאו לה פרוטוקולים לפיהם

אושרו שני ספקים להיכלל בספר הספקים למכרזי זוטא של העירייה.

זאת ועוד, הביקורת מצאה מסמך פנימי של מחלקת הרכש מה-5/9/04 בו רשמה עובדת המחלקה 3 ספקים אשר נלקחו מתוך ספר הספקים/קבלנים, כספקים פוטנציאליים למכרזי זוטא. לגבי ספקים אלה לא נמצא פרוטוקול של ועדת מכרזים בו נרשם כי אושרו להיכלל בספר הספקים למכרזי זוטא.

לספקים אלה פנתה מחלקת הרכש הן בשנת 2004 כאמור וחמור מכך, בשנת 2007 לאור ההסתמכות על המסמך שצויין לעיל, כמשתמע מהתייחסות מנהלת מחלקת הרכש לממצא זה:

"מ"מ פרוטוקול רישום אלו לא צורכו טפסים (ההשערה היא מאחר ו... (שם עובדת) היתה אחראית על הוצאת מכרז לחומרי ניקוי שיצא תקופת מה לאחר מוצג הרישום. מ"מ מכתב שנתח על ידי צליל עם הסתמכנו במכרז לחומרי ניקוי האחרון)."

הביקורת רואה בחומרה יתרה ממצא זה המעיד הן על ליקוי ברישום ובתפעול ספר הספקים למכרזי זוטא של העירייה מצד מחלקת הרכש וחמור אף יותר, פנייה לספקים להשתתפות במכרזי זוטא על אף, שאינם רשומים בספר הספקים ולא קיים תיעוד המאשר את הכללתם בו.

3.7.2 הביקורת מצאה פרוטוקול מה-10/6/03, על פיו אושרו שני ספקים שפרטיהם מופיעים בפרוטוקול כפי שהם מופיעים בספר הספקים.

ממצא זה שב ומעיד על רישום חסר בספר הספקים למכרזי זוטא של העירייה.

3.7.3 הביקורת מצאה באותו פרוטוקול מה-10/6/03, על פיו אושרו שלושה ספקים נוספים כאשר רישומם בספר הספקים בוצע באופן לקוי, כך ששם נרשם כתיאור סוג עבודתם ולא כשם

העסק.

ממצא זה חמור אף הוא, מכיוון שהוא מצביע על רישום לקוי
בספר הספקים למכרזי זוטא של העירייה.

בנוסף, הביקורת מצאה מספר ליקויים נוספים, כפי שיפורטו להלן:

3.7.4 הביקורת מצאה שני ספקים אשר אושרו על ידי ועדת
המכרזים ולא נכללו בספר הספקים. שמו של אחד מהם
הושמט מפרוטוקול ועדת המכרזים ועל אף, שפורסם
פרוטוקול תיקון, ספק זה לא נמצא רשום בספר הספקים
למכרזי זוטא של העירייה.
הספק השני אשר אושר בוועדת המכרזים בשנת 2004 ואף
השתתף במכרז בשנת 2007, לא נמצא בעת עריכת הביקורת
כספק רשום בספר הספקים למכרזי זוטא של העירייה.

3.7.5 הביקורת מצאה כי שני ספקים שהוזמנו להשתתף במכרזי
זוטא אושרו על ידי ועדת המכרזים להיכלל בספר הספקים
למכרזי זוטא של העירייה במועדים מאוחרים יותר ממועד
השתתפותם במכרזים.

לאור הממצאים המפורטים בגוף הדוח הביקורת ממליצה שמחלקת הרכש
תערוך בדיקה מקיפה של אמיתות הנתונים בספר הספקים ותסדיר את
מלוא הפרטים הן החסרים והן השגויים כמפורט בגוף הדוח.

התייחסות מנהלת מחלקת רכש, אספקה ומכרזים לטיוטת ממצאי הביקורת:
*"התייחסות כללית לספר הספקים: בימים אלה שוקדת מח' הרכש אספקה
ומכרזים ביחד עם אגף מחשוב ומערכות מידע על רישום ספקים לספר
הספקים באתר האינטרנט באמצעות טופס מקוון.
בהזדמנות זו אנו נשכר ונייצל את ספר הספקים ואף נתקן את הליקויים
ככל שישנו."*

dingoo

נספח א'

להלן סעיפי התקנות הרלבנטיות, בנוסח מעודכן, למכרזי זוטא:

"תקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח-1987"⁶

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 198 ו-347 לפקודת העיריות, אני מתקין תקנות אלה:⁷

1. **בתקנות אלה -** הגדרות
"חשר" - שר הפנים או מי שהוא הסמיכו לענין תקנות אלה;
"הוועדה" - ועדת המכרזים של מועצת העיריה;
"יושב ראש הוועדה" - חבר מועצת העיריה שמועצת העיריה בחרה בו ליושב ראש;
"מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
"המדד היסודי" - 175.3 נקודות (מוצע 1985 : 100);
"המדד החדש" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון.
2. **(א) הסכומים הנקובים בתקנות 3(3) ו-8 יתואמו ב-16 בכל חודש (להלן - יום העדכון) לפי שיעור עליית המדד החדש לעומת המדד היסודי.** הצמדה למדד
(ב) סכום מוגדל כאמור בתקנת משנה (א), יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 100 השקלים החדשים הקרובים ביותר לסכום המוגדל.
- ...
5. **עמדה עיריה להתקשר בזמן אחד במספר חוזים להזמנת אותם טובין או לביצוע עבודות המהוות למועשה עבודה שלמה אחת, יראו את כל אותם חוזים כאילו היו - לענין תקנות אלה - חוזה אחד.** פיצול חוזים
- ...
8. **(א) העיריה רשאית להתקשר בחוזה להזמנת טובין או לביצוע עבודה, שערכו עולה על 26,000 שקלים חדשים, אולם אינו עולה על 127,000 שקלים חדשים, על פי מכרז שאינו פומבי (להלן - מכרז זוטא).** מכרז זוטא
- (ב) הוועדה תנהל רשימה של ספקים וקבלנים, אשר רשאים להשתתף במכרז זוטא ותקבע את אמות המידה שלפיהן יפנו אל הספקים והקבלנים האלה; רשימה זו תהיה פתוחה לעיון הציבור; כל ספק או קבלן רשאי לבקש לצרפו לרשימה האמורה והוועדה תדון בבקשתו; החליטה הוועדה שלא לצרף קבלן או ספק כאמור לרשימה, או החליטה למחוק ספק או קבלן מרשימה, תנמק את החלטתה; לא תחליט הוועדה אלא לאחר שאיפשרה לאותו ספק או קבלן להביא את טענותיו בפניה.**
- תק' תש"ן-1989
- (ג) הוועדה תמציא, אחת לשנה, למועצה ולמבקר העיריה את רשימת הספקים והקבלנים כאמור, וכן פירוט הספקים והקבלנים שראש העיריה פנה אליהם לפי תקנה זו במכרזי זוטא; הפירוט כאמור יהיה פתוח לעיון הספקים והקבלנים הכלולים בו.**
- (ד) הודעה על מכרז זוטא לספקים או קבלנים הכלולים ברשימה, תיעשה על ידי משלוח הודעה בדאר רשום עם אישור מסירה, או במסירה לידי הנמען בידי מוכיר העיריה או מי שהוא הסמיך לענין זה, לפי הפירוט להלן:**
- (1) אם ערכו של החוזה המוצע עולה על 26,000 שקלים חדשים אולם אינו עולה על 63,500 שקלים חדשים - לארבעה ספקים או קבלנים לפחות הכלולים ברשימה;**

⁶ פורסמו קובץ תקנות תשמ"ח מס' 5069 מיום 10/12/1987 עמ' 229;

⁷ עדכון שינויי חקיקה האחרון בתקנות פורסם בקובץ תקנות תשס"ט מס' 6776 מיום 3/5/2009 עמ' 910

- (2) אם ערכו של החוזה המוצע עולה על 63,500 שקלים חדשים אולם אינו עולה על 127,000 שקלים חדשים - לשישה ספקים או קבלנים לפחות הכלולים ברשימה.
- (ה) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2) לתקנת משנה (ד), רשאי ראש העיריה לשלוח את ההודעה לשני ספקים או קבלנים לפחות, אם מקום עסקם נמצא בחוץ לארץ ואין ספקים או קבלנים אחרים בארץ לטובין או לעבודה הנדרשים.
- (ו) על אף האמור בתקנות משנה (ד) ו-(ה) לתקנה זו, יהיה רשאי להשתתף במכרז זוטא כל ספק או קבלן הכלול ברשימה לסוג החוזה המוצע, אם ביקש זאת והגיש את מסמכי המכרז תוך המועד שנקבע להגשת הצעות.

...

10. מסמכי המכרז (א) ראש העיריה או מי שהוא הסמיך לכך ימציא לכל אדם המבקש להשתתף במכרז פומבי או במכרז זוטא על פי בקשתו כאמור בתקנה 8(1), ולכל אדם שראש העיריה פנה אליו בהודעה על מכרז זוטא את מסמכי המכרז המפורטים להלן:

- (1) תנאי המכרז, לרבות תנאים מוקדמים להשתתפות במכרז;
- (2) נוסח "מסמך הצעת המשתתף במכרז";
- (3) נוסח של החוזה המוצע;
- (4) לוח זמנים ותנאי תשלום;
- (5) התכנית והמפרטים הנוגעים לביצוע החוזה;
- (6) כתבי כמויות טפסי הצעת מחירים;
- (7) רשימת החומרים וכמויותיהם, ציוד העזר והמכונות שהעיריה תספק לצורך ביצוע העבודה נושא החוזה ותנאי מסירתם;
- (8) נוסחי הערבויות הבנקאיות הנדרשות, גובה הערבות ומשך הערבות;
- (9) מעטפה הנושאת את מספר המכרז לשם הגשת מסמכי מכרז (להלן - מעטפת המכרז);
- (10) כל מידע או מסמך אחרים שראש העיריה ימצא לנכון למסור או לדרוש, לרבות בדבר כושרו, נסיונו ויכולתו של המציע.

(ב) המצאת מסמכי מכרז פומבי תהא תמורת תשלום כפי שקבעה העיריה דרך כלל, לסוג של מכרזים או למכרז פלוגי.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א) רשאי ראש העיריה להחליט שלא להמציא את המסמכים המפורטים בפסקאות (3) ו-(5) של תקנת משנה (א) אלא להציגם לעיון במקום שיקבע; החליט ראש העיריה כאמור, יצרף למסמכי המכרז הודעה על המקום והמועד לעיון במסמכים.

(ד) תינתן הזדמנות סבירה ושווה לכל אדם לעיין במסמכי המכרז, כפי שפורטו בתקנה 10(א), לבקר בנכס ולקבל הסברים לגביהם.

(ה) כל אדם שעיין במסמכי המכרז, שקיבל מסמכי מכרז או שביקר בנכס יאשר זאת בכתב.

11. (א) לפני תום המועד להגשת ההצעות יפקיד יושב-ראש הוועדה או מי שהוא הסמיך, בתיבת המכרזים האמורה בתקנה 14(א), או מודן מפורט של ההוצאות או ההכנסות הכרוכות בחוזה המוצע.

(ב) יהיה נושא המכרז חוזה להעברת מקרקעין, יפקיד יושב-ראש הוועדה או מי שהוא הסמיך, בתיבת המכרזים שומת מקרקעין שנערכה על ידי שמאי מקרקעין. (תק' תש"ן-1989)

(ג) האומדן או שומת המקרקעין (להלן - האומדן) יופקדו בתיבת המכרזים לפני תום המועד להגשת מסמכי המכרז.

12. המועד להגשת מסמכי המכרז ייקבע בהתחשב בנושא החוזה המוצע ובתנאיו; המועד יהיה לא מוקדם משבעה ימים ולא מאוחר מ-90 ימים מיום פרסום ההודעה, אולם רשאי יושב ראש ועדת המכרזים לקבוע מועד אחרון להגשת מסמכי המכרז מאוחר מ-90 ימים מיום הפרסום האמור.

אומדן
תק' תש"ן-1989

תק' תש"ן-1989

המועד האחרון
להגשת מסמכי
המכרז

13. (א) המועונין להשתתף במכרז יגיש לעירייה את מסמכי המכרז כמפורט בתקנה 10(א), וכן כל מסמך שידרוש ראש העירייה, כגון אישור פקיד השומה או רואה חשבון בגין ניהול ספרים כחוק, אישור רישום בפנקס הקבלנים וכו'; נדרשו מסמכים אלה - יהפכו חלק בלתי נפרד ממסמכי המכרז.

תק' תש"ן-1989 (ב) מסמכי המכרז ייחתמו על ידי המציע ויוגשו על גבי הטפסים שהומצאו בתוך מעטפת המכרז, כשהיא סגורה היטב, בדרך ובמועד שנקבעו בתנאי המכרז; המסמכים המפורטים בפסקאות (2) ו- (6) לתקנה 10(א) יוגשו בשני עותקים. (תק' תש"ן-1989)

14. (א) עובד העירייה שראש העירייה מינה לכך יכניס כל מעטפת מכרז שנתקבלה בעירייה לפני תום המועד להגשת מסמכי המכרז לתוך תיבה מיוחדת נעולה בשני מנעולים שמפתחותיהם נשמרים בידי שני אנשים שראש העירייה מינה אותם לכך (להלן - תיבת המכרזים).

קבלת המסמכים
בעירייה

(ב) מעטפת מכרז שנתקבלה בעירייה אחרי תום המועד להגשת מסמכי המכרז לא תוכנס לתיבת המכרזים ותוחזר לשולח, מבלי לפתוח אותה ובלי לגלות את תכנה זולת לצורך בירור שמו ומוענו של השולח.

(ג) מעטפת המכרז שנמסרה למשלוח בדואר רשום יראו אותה כאילו נתקבלה בעירייה במועד מסירתה כאמור וחותמת הדואר תשמש ראיה לכך.

(ד) מעטפת המכרז שנשלחה מחוץ לארץ, יראו אותה, על אף האמור בתקנת משנה (ג), כאילו נתקבלה בעירייה במועד שבו הגיעה לדואר בישראל, וחותמת הדואר תשמש ראיה לכך.

(ה) מעטפת מכרז שנמסרה בידי מגיש מסמכי המכרז (להלן - מסירה ידנית), תימסר לעובד העירייה כאמור בתקנה 14(א) ויראו אותה כנתקבלה במועד הרישום באישור קבלתה.

15. (א) לא לפני 7 ימים לאחר תום המועד להגשת מסמכי המכרז במקרה של משלוח בדואר, ולא יאוחר מ-14 ימים מתום אותו מועד תיפתח תיבת המכרזים בידי האנשים שנתמנו כאמור בתקנה 14(א).

פתיחת תיבת
המכרזים

(ב) נקבע בתנאי המכרז כי מסירה תהא במסירה ידנית בלבד, תיפתח תיבת המכרזים החל מתום המועד שנקבע להגשת מסמכי המכרז לפי תקנה 12 ולא מאוחר מ-14 ימים מהמועד שנקבע כאמור.

(ג) יושב ראש הועדה יפרסם הודעה על המקום והמועד בו תפתח תיבת המכרזים לענין מכרז פלוני ויציין בה כי כל אדם רשאי להיות נוכח בעת פתיחת תיבת המכרזים וההצעות ורישום מסמכי המכרז; ההודעה תודבק בכניסה לבנין הראשי של העירייה וכן בכניסה לבנין שבו תיפתח תיבת המכרזים, ותימסר לכל מועונין הפונה לשם קבלתה.

(ד) תיבת המכרזים תיפתח רק אם יהיו נוכחים חבר הועדה שנקבע על ידי הועדה וכן עובדי עירייה שראש העירייה הסמיך לכך כאמור בתקנה 14(א).

תק' תש"ן-1989

(ה) כל אדם רשאי להיות נוכח בעת פתיחת תיבת המכרזים ורישום מסמכי המכרזים בפרוטוקול.

...

17. (א) משנפתחה תיבת המכרזים יוצאו ממנה המעטפות והאומדן הנוגעים למכרז שלגביו נקבע מועד פתיחת מסמכי המכרז באותו יום; כל מעטפה תסומן במספר סידורי ומספרן הכולל של המעטפות יירשם בפרוטוקול.

רישום מסמכי
מכרז

(ב) לאחר הסימון כאמור בתקנה משנה (א) תיפתח כל מעטפה וחבר הועדה יחתום בראשי תיבות על כל גליון או חוברת כרוכה שהוצאו מכל מעטפה, וכן יחתום על גבי האומדן.

(ג) שמות המשתתפים במכרז, הסכום הכולל של כל אחד ממסמכי המכרז, מספר הגליונות שהוצאו מכל מעטפת מכרז והאומדן יירשמו בפרוטוקול, אולם לפני רישומם יכריז עליהם חבר הועדה שנקבע כאמור.

חוות דעת
מומחה
תק' תשנ"ז-1989

18. (א) יושב ראש הועדה ימסור, ללא דיחוי, העתק של כל מסמכי המכרז שהוצאו מתיבת המכרזים לידי המומחה שקבעה הועדה דרך כלל לאותו סוג של חוזים שאליהם משתייך החוזה המוצע במכרז לשם קבלת חוות דעתו (להלן - המומחה).

(ב) לא נקבע מומחה כאמור, יכנס היושב ראש את הועדה והיא תחליט בדבר הצורך בהתייעצות במומחה ובדבר בחירתו.

(ג) נתגלה במסמכי המכרז, בעת הבדיקה בידי מומחה או בידי הועדה טעות חשבונית, תתוקן הטעות בידי יושב ראש הועדה ועל דעת הועדה; התיקון יירשם בפרוטוקול; נתגלתה אי התאמה בין המחיר הכולל של מספר יחידות ובין המחיר של כל יחידה שצויין במסמכי המכרז, תתוקן אי ההתאמה בהסתמך על המחיר של כל יחידה.

18א. לא ינוהל משא ומתן עם משתתף במכרז בטרם נקבע הזוכה במכרז.

איסור ניהול
משא ומתן
תק' תשנ"ז-1997

19. (א) מבלי לפגוע בהוראות תקנה 18א, הועדה רשאית להזמין בעל הצעה כדי לברר פרטים במסמכי המכרז שהגיש וכן פרטים אחרים הדרושים לה לצורך כל החלטה בהתאם לתקנות אלה.

(ב) הבירור יעשה בידי הועדה או מי שהיא קבעה.

(ג) פרטי הבירור יירשמו בפרוטוקול.

בירור פרטים
תק' תשנ"ז-

20. (א) היה לוועדה, אחרי עיון במסמכי המכרז, יסוד סביר לחשוד שכוונתו של בעל מסמכי המכרז היתה להוליק את הועדה שולל, על-ידי שגיאות שנעשו במכוון, או על ידי תכסיסים בלתי הוגנים, רשאית היא - לאחר שנתנה לבעל מסמכי המכרז הזדמנות להביא טענותיו - להחליט שלא לדון עוד במסמכי המכרז שהוגשו על ידו.

(ב) נראה היה לוועדה אחרי עיון במסמכי המכרז ולאחר שניתנה לבעל מסמכי מכרז הזדמנות להביא טענותיו, כי המוצע במסמכי המכרז מבוסס על הבנה מוטעית של נושא המכרז או על הנחות בלתי נכונות או שהמחירים שצויינו בהם אינם סבירים, רשאית היא להחליט שלא לדון עוד במסמכי המכרז שהוגשו על ידו.

(ג) מסמכי מכרז שהוגשו שלא בהתאם לתקנות אלה או שלא בהתאם לתנאי המכרז או שצורפה להם הסתייגות עקרונית או שינוי יסודי - פסולים.

(ד) נימוקי החלטות הועדה על פי תקנה זו יירשמו בפרוטוקול.

21. לאחר שהועדה סיימה את בדיקת כל מסמכי המכרז שהוגשו ועיינה בחוות דעתו של מומחה ושל יועץ משפטי - אם ניתנו כאלה - ירשום יושב ראש הועדה את כל הסכומים המופיעים במסמכי המכרז שנותרו לדיון (להלן - ההצעות) ויקבע מתוכם את ההצעה הזולה ביותר, ולענין חוזה כאמור בתקנה 22(ד) - את ההצעה הגבוהה ביותר.

דיון במסמכי
מכרז שנקבעו
בהצעות

22. (א) ועדת המכרזים תמליץ על מתן עדיפות לרכישת טובין מתוצרת הארץ, כל עוד מחיריהם אינם גבוהים ביותר מ-15% ממחיר הטובין המיובאים, ובתנאי שהטיב ויתר התנאים עונים על דרישות המזמין.

(ב) בכפוף לאמור בתקנות אלה, תמליץ הועדה על ההצעה הזולה ביותר, ובלבד שהמחירים המוצעים הם הוגנים וסבירים בהתחשב עם האומדן שנמסר כאמור בתקנה 11.

(ג) אם החליטה הועדה להמליץ על הצעה שאיננה הזולה ביותר, תרשום בפרוטוקול את הנימוקים להחלטה.

(ד) היה נושא המכרז חוזה למכירת מקרקעין או טובין של העיריה, תמליץ הועדה על ההצעה הגבוהה ביותר, כל עוד אינה נמוכה באופן בלתי סביר מן הסכום שנקבע באומדן; אולם

המלצות הועדה

- הוועדה רשאית להמליץ על הצעה שאיננה הגבוהה ביותר אם נוכחה שהדבר הוא לתועלת הציבור; החליטה הוועדה כאמור, תרשום בפרוטוקול את הנימוקים להחלטתה.
- (ה) הוועדה רשאית, לאחר שנתנה לבעל ההצעה הזדמנות להביא טענותיו לפניה, שלא להמליץ על ההצעה הזולה ביותר, בהתחשב בכשרו, נסיונו או יכולתו של בעל ההצעה לבצע את החוזה המוצע או לעמוד בתנאיו; החליטה הוועדה כאמור, תרשום בפרוטוקול את הנימוקים להחלטתה; הוראה זו לא תחול על מכרז זוטא.
- (ו) לא תמליץ הוועדה, דרך כלל, על הצעה אם היתה זו ההצעה היחידה שהוגשה, או שנתרה יחידה לדין בפני הוועדה; המליצה הוועדה כאמור, תרשום בפרוטוקול את הנימוקים להחלטתה.
- (ז) הוועדה רשאית שלא להמליץ על כל הצעה שהיא, אך עליה לרשום בפרוטוקול את הנימוקים להחלטתה.
- (ח) לא הוגשה כל הצעה למכרז או נדונה הצעה יחידה והוועדה לא המליצה עליה, או לא המליצה הוועדה על הצעה כלשהי, או החליטה מועצת העיריה שלא לאשר הצעה של ראש העיריה לפי סעיף 148(ג) לפקודת העיריות, רשאית העיריה להתקשר בחוזה ללא מכרז לאחר שמועצת העיריה החליטה על כך ברוב חבריה, ולאחר שנוכחה שבנסיבות הענין עריכת מכרז לא תביא תועלת.
- (ט) לאחר קבלת החלטה סופית של הוועדה רשאי כל משתתף במכרז לעיין בהחלטתה הסופית של הוועדה, ובהצעת הזוכה במכרז.
- 23.** (א) העיריה רשאית לבטל מכרז אם ועדת המכרזים החליטה על כך וראש העיריה אישר את החלטתה.
- (ב) אין לפרסם מכרז אחר כאשר אין בין המכרז שבוטל כאמור בתקנת משנה (א) ובין המכרז האחר שוני מהותי, זולת אם לדעת הוועדה נשתנו הנסיבות שגרמו להחלטה על הביטול.
- (ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), רשאית עיריה לפרסם מכרז חדש אם לא הוגשה כל הצעה למכרז הנדון או נדונה הצעה יחידה והוועדה לא המליצה עליה.
- ...
- 25.** תקנות העיריות (מכרזים), תשל"ח-1977 - בטלות. ביטול
- 26.** תחילתן של תקנות אלה תשעים ימים מיום פרסומן. תחילה

ד' באב תשמ"ז (30 ביולי 1987)

נספח ב'

מבקר העירייה
נציב תלונות התושבים
 טל: 09-7649121-2
 פקס: 09-7649353
 כ"ד טבת תשס"ט
 20 ינואר, 2009
 אסמכתא: 2009-0005-9

לכבוד
 גבי אביטל חדד
 מנהלת מח' רכש אספקה ומכרזים
ב א ג
 שלום רב,

הנדון: מכרזי זוטא
מכתבך ללא מספר מ- 06/01/09

מאשר בתודה קבלת רשימת קבלנים/ספקים במכרזי הזוטא של העירייה בשנת 2008.

אבקש להסב את תשומת ליבך לתקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח 1987, סעיף 8 (ב) ו- (ג) הקובעים:

"ועדת המכרזים תנהל רשימה של ספקים וקבלנים, אשר רשאים להשתתף במכרז זוטא ותקבע את אמות המידה שלפיהם יפנו אל הספקים והקבלנים האלה; רשימה זו תהיה פתוחה לעיון הציבור; כל ספק או קבלן רשאי לבקש לצרפו לרשימה האמורה והועדה תדון בבקשתו; החליטה הועדה שלא לצרף קבלן או ספק כאמור לרשימה, או החליטה למחוק ספק או קבלן מהרשימה תנמק את ההחלטה; לא תחליט הועדה אלא לאחר שאיפשרה לאותו ספק או קבלן להביא את טענותיו בפניה".

בנוסף קובעות התקנות כי: "הועדה תמציא אחת לשנה, למועצה ולמבקר העירייה את רשימת הספקים והקבלנים כאמור וכן פירוט הספקים והקבלנים שראש העירייה פנה אליהם לפי תקנה זו במכרז זוטא..."

יוצא אפוא כי הרשימה במכתבך שבסימוכין הינה רשימת קבלנים/ספקים אליהם פנה ראש העיר במכרזי זוטא בשנת 2008. חסרה לנו, אם כך, רשימת הספקים/קבלנים אשר רשאים להשתתף במכרזי זוטא בשנת 2008 ושאושרו על ידי ועדת המכרזים.

אודה על השלמת הנתונים ועל דיווחים מתאימים, כפי שנקבע בתקנות, אל מועצת העיר ואל מבקר העירייה.

בברכה,

אליעזר פיירשטיין
מבקר העירייה
ונציב תלונות התושבים

העתק:

עמירם מילר, חבר מועצת העיר
 מר אבי בן-חמו, מנכ"ל העירייה
 מר מייק קיסוס, סמנכ"ל תפעול
 עו"ד אילה זיו, מנהלת מח' נכסים ויועמ"ש לועדת מכרזים

נספח ג'**אל: מנהל אגף/מחלקה.....****מאת: מח' רכש אספקה ומכרזים**חזרה לדף הראשי**הנדון: טופס הערכת ספקים / קבלנים****שם הקבלן/ספק:**

הנ"ל הועסק על ידך במהלך שנת העבודה החולפת במכרזים מס'
 על פי נהלי האיכות, הנך מתבקש להעביר חוות דעתך עפ"י הקריטריונים בטבלה הרצ"ב.

יש לציין עבור כל קריטריון את הציון המרבי המתאים: 1 – נמוך ביותר 5 – גבוה ביותר.

הקריטריונים להערכת ספקים הנם:

5	4	3	2	1	התכונה / סוג הפעולה/השירות
					א. יכולת עמידה בלוח זמנים/מועדי אספקה
					ב. מידת הענות לפנייות ותלונות /איכות השירות
					ג. יכולת עמידה בהתחייבויות החוזה
					ד. איכות הביצוע/איכות המוצרים
					ה. דייקנות והקפדה על גמר העבודה
					ו. מהימנות/אמינות
					ז. רמת מקצועיות – עמידה בתקנים/מפרטים

הערות מנהל מח'/אגף:

..... חתימה וחותמת

..... תאריך

הערות מנהל רכש אספקה ומכרזים:

..... חתימה וחותמת

..... תאריך